

KRAJOWA SEKCJA NAUKI

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221
00-631 WARSZAWA

NSZZ

☎/☒ (+48 22) 825 73 63

☎ (+48 22) 234 98 78

e-mail: ksn@solidarnosc.org.pl

<http://www.solidarnosc.org.pl/ksn>

Warszawa, dn. 19 maja 2018

Stanowisko

Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

w sprawie projektów ustaw „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (druk 2446) oraz „Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (druk 2447)

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”, uważa, że niezbędne są zasadnicze zmiany w projekcie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, złożonym w Sejmie 5 kwietnia 2018 roku. Propozycje szczegółowych zapisów i zmian tego projektu zamieszczono w zał. 1 natomiast uwaga do projektu ustawy „Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” zawarta jest w zał. 2.

Uwagi ogólne

Projekt, podważając dotychczasowe zapisy stabilizujące ustawowo powoływane uczelnie akademickie, zagraża wolności nauki i konstytucyjnie zapewnionemu powszechnemu i równemu dostępowi do wykształcenia wyższego. Uczelniom akademickim, które nie będą uczelniami badawczymi, grozi obniżenie ich statusu, a nawet likwidacja, i jest to sprzeczne z programem zrównoważonego rozwoju całego kraju.

Konieczne jest przywrócenie konstytucyjnie zagwarantowanego nam prawa do zawierania ponadzakładowego układu zbiorowego pracy przez związki zawodowe pracowników uczelni publicznych. Domagamy się przyjęcia zasady uzgadniania wszystkich spraw pracowniczych ze związkami zawodowymi.

Żądamy realizacji programu wzrostu wynagrodzeń pracowników publicznych szkół wyższych oraz powrotu do przyjętej w 2001 roku koncepcji ładu płacowego w szkolnictwie wyższym, poprzez ustawowe gwarancje poziomu średnich płac w grupach profesorów, adiunktów wraz z starszymi wykładowcami, asystentów wraz z lektorami i pracowników niebędących nauczycielami akademickimi co najmniej w relacjach 3:2:1,25:1,25 w stosunku do średniej płacy krajowej w gospodarce narodowej.

Stanowczo protestujemy przeciwko proponowanym uprawnieniom rad uczelni.

Protestujemy przeciwko projektom obniżenia rangi rad naukowych oraz nadawaniu rektorowi uczelni daleko idących uprawnień.

Konieczne jest skrócenie formalnej drogi awansu zawodowego nauczycieli akademickich poprzez zniesienie habilitacji, wielokrotnie krytykowanej przez OECD w raportach z lat 1994, 2007 i 2017.

W sprawach pracowniczych zapisy ustawy należy dostosować do Zalecenia Komisji Europejskiej w sprawie Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych z 2005 roku oraz Rekomendacji UNESCO w sprawie statusu nauczycieli akademickich z 1997 roku.

Domagamy się zapewnienia nauczycielom akademickim stabilizacji zawodowej i ekonomicznej, zatrudniania ich na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu w podstawowym miejscu pracy.

Postulujemy przywrócenie wyborów członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego przez kolegia elektorskie w części składu reprezentującej uczelnie, co zapewni rzeczywiste przedstawicielstwo społeczności akademickiej.

Domagamy się zwiększenie finansowania szkolnictwa wyższego i nauki z budżetu państwa do poziomu 2% PKB.

Konieczny jest wzrost nakładów na naukę ze środków publicznych i wprowadzenie różnorodnych mechanizmów systemowych stymulujących finansowanie pozabudżetowe i umożliwiających osiągnięcie w obszarze badań i rozwoju nakładów poziomu przyjętego w Strategii Europa 2020, tj. blisko 2% PKB.

Uważamy, że konieczne jest oprócz środków przydzielanych w postępowaniu konkursowym - utrzymanie odpowiednio wysokich funduszy na badania statutowe. System oparty wyłącznie na grantach nie zapewnia ciągłości finansowania badań naukowych, a tym samym ich stabilności. Realizowane ograniczanie finansowania działalności statutowej, jest szczególnie dotkliwe dla instytutów Polskiej Akademii Nauk.

Uważamy, że dłużej nie stać nas na oszczędzanie na nauce i edukacji. Szkolnictwo wyższe i nauka powinny być traktowane - ponad politycznymi podziałami - nie jako obciążenie budżetu, ale jako atut rozwojowy, wymagający wsparcia i ochrony ze strony instytucji państwa polskiego. Badania naukowe i edukacja są najlepszą i najbardziej opłacalną inwestycją w przyszłość narodu, w materialny, kulturowy i cywilizacyjny rozwój Polski.

**Propozycje zmian w projekcie
ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 26 marca 2018r
Druk nr 2446**

1) Preambuła.

- każdy uczony ponosi odpowiedzialność za jakość i rzetelność prowadzonych badań oraz za wychowanie młodego pokolenia,

Propozycja zmiany:

Preambuła.

- każdy **naukowiec** ponosi odpowiedzialność za jakość i rzetelność prowadzonych badań oraz za wychowanie młodego pokolenia,

Uzasadnienie:

Brak definicji uczonego, czy jest nim także dydaktyk? Lepszy termin to „naukowiec”, jeżeli myślimy nie tylko o nauczycielach akademickich. Pojęcie „naukowiec” występuje także w dalszych zapisach niniejszej ustawy.

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

2) Art.3.

1. Podstawą systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest wolność nauczania, twórczości artystycznej, badań naukowych i ogłaszania ich wyników oraz autonomia uczelni.

Propozycja zmiany:

Art.3.

1. Podstawą systemu szkolnictwa wyższego i nauki jest, **dążenie do poznania prawdy**, wolność nauczania, twórczości artystycznej, badań naukowych i ogłaszania ich wyników oraz autonomia uczelni.

Uzasadnienie:

Brak podkreślenia, że w badaniach naukowych dąży się do poznania prawdy. Jest to podstawowy wymóg działalności naukowej.

3) Art.6. 1. Rada Ministrów, określa politykę naukową państwa.

2. Polityka naukowa państwa jest dokumentem strategicznym wskazującym priorytety w zakresie funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki.
3. Realizacja polityki naukowej państwa podlega ewaluacji nie rzadziej niż raz na 5 lat.

Propozycja zmiany: - dodanie ust. 3 w brzmieniu:

Art.6.

1. Rada Ministrów, określa politykę naukową państwa. 2. Polityka naukowa państwa jest dokumentem strategicznym wskazującym priorytety w zakresie funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki

3. Za realizację polityki naukowej państwa odpowiada minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki.

4. Realizacja polityki naukowej państwa podlega ewaluacji nie rzadziej niż raz na 5 lat

Uzasadnienie:

Za realizację polityki naukowej, odpowiedzialność ministra właściwego do spraw nauki i szkolnictwa wyższego, powinna być jednoznacznie zaznaczona.

4) Art.7.

1. System szkolnictwa wyższego i nauki tworzą:

6) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „międzynarodowymi instytutami”;

Propozycja zmiany na:

Art.7.

1. System szkolnictwa wyższego i nauki tworzą, **uczestnicząc w realizacji polityki naukowej państwa, o której mowa w art.6.:**

6) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych ustaw działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwane dalej „międzynarodowymi instytutami”,

Uzasadnienie:

Podmioty naukowe, które uzyskały zgodę na działalność w Polsce, są tym samym włączone w system szkolnictwa wyższego. Należy to wyraźnie sformułować, zwłaszcza dla jasności sytuacji m.in. międzynarodowych instytutów, które w pewnym zakresie realizują politykę naukową państwa skoro podlegają pod ustawę.

W Polsce nie powinny istnieć instytuty naukowe, nie działające w zgodności z polityką naukową państwa, a podlegające pod opiniowaną ustawę.

DZIAŁ II
Szkolnictwo wyższe
Rozdział 1
Uczelnie

5) Art.11 – brak zapisu

Propozycja zmiany – dodanie ust. 11:

Art.11

11) realizowanie działalności twórczej na rzecz prowadzonego kształcenia.

Uzasadnienie:

Wyróżnikiem szkoły wyższej, jest działalność twórcza realizowana na rzecz prowadzonego kształcenia. Każda szkoła wyższa powinna prowadzić takie działanie, gdyż to od nich w dużej mierze zależy jakość prowadzonego kształcenia.

6) Art.17.

1. Organami uczelni:

1) publicznej - są rada uczelni, rektor i senat;

2) niepublicznej - są rektor i senat.

2. Statut uczelni może przewidywać również inne organy uczelni.

Propozycja zmiany na:

Art.17.

1. Organami uczelni są: **rektor i senat.**

2. Senat uczelni publicznej może powołać radę uczelni jako organ doradczy.

3. Statut uczelni może przewidywać również inne organy uczelni.

Uzasadnienie:

Zakres kompetencji rady , a szczególnie kompetencje nadzoru nad gospodarką finansowa uczelni wydaje się być sprzeczny z przepisami ustawy o finansach publicznych. Zgadzaemy się z koncepcją i zasadą zapewniania realnego wpływu na działanie uczelni wszystkich jej interesariuszy. Jednak powinni oni być **wyłącznie organem doradczym**, nie pobierając wynagrodzenie lub ewentualnie ograniczonego do 100% minimalnego wynagrodzenie w kraju.

7) Art.25.

1. Skład kolegium elektorów w uczelni publicznej oraz tryb wyboru jego członków określa statut, przy czym nie mniej niż 20% składu stanowią przedstawiciele studentów i doktorantów. Liczbę studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup w uczelni.

Propozycja zmiany na:

Art.25.

1. Skład kolegium elektorów w uczelni publicznej oraz tryb wyboru jego członków określa statut, przy czym nie mniej **niż 10%** składu stanowią przedstawiciele studentów i doktorantów. Liczbę studentów i doktorantów ustala się proporcjonalnie do liczebności obu tych grup w uczelni.

Uzasadnienie:

Co najmniej 20% obecność studentów w ciałach kolegialnych uczelni może być do przyjęcia, ale w kolegium elektorów jest nieuzasadnione gdyż pojawiają się zachowania patologiczne – 10% byłoby właściwą ilością.

Ponadto brak ograniczenia biernego prawa wyborczego.

8) Art.33. Rozstrzygnięcia organów uczelni nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw.

Propozycja zmiany na: dodanie ust. 2

Art.33. 1. Rozstrzygnięcia organów uczelni nie naruszają uprawnień związków zawodowych wynikających z ustaw.

2. Uprawnienia o których mowa w ust. 1 odnoszą się do pracowników zatrudnionych w sferze finansów publicznych.

Uzasadnienie:

Pojawiały się rozbieżności interpretacyjne co do uprawnień związków zawodowych w sferze finansów publicznych, do której zalicza się uczelnie publiczne. Niejasność należy usunąć. Uprawnienia związków zawodowych są jednakowe dla wszystkich grup pracowniczych.

9) Art.53

4. Uczelnia, która w dyscyplinie, do której mowa w ust. 1, albo dyscyplinie wiodącej, posiada kategorię naukową:

- 1) B+ lub B - może uzyskać pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do tej dyscypliny oraz na określonym poziomie profilu;
- 2) C albo nie posiada kategorii naukowej - może uzyskać pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku przyporządkowanym do tej dyscypliny oraz na określonym poziomie profilu praktycznym, z wyłączeniem pozwolenia na utworzenie studiów przygotowujących do zawodu nauczyciela.

Rozdział 2

Prowadzenie studiów

Propozycja zmiany na:

Art.53

4. Uczelnia akademicka, która w dyscyplinie, do której przyporządkowany jest kierunek studiów, posiada:

- 1) kategorię naukową B+ lub B może uzyskać pozwolenie na utworzenie kierunku studiów o profilu praktycznym lub o profilu ogólnoakademickim na określonym poziomie studiów;
- 2) kategorię naukową C, albo nie posiada kategorii naukowej, **ale posiada minimum kadrowe** może uzyskać pozwolenie na utworzenie kierunku studiów o profilu praktycznym na określonym poziomie studiów.

Uzasadnienie:

Obecnie większość jednostek szkół akademickich posiada kat. B. Zmiana wymagania na jedynie kat. B+ w praktyce oznacza redukcję kształcenia na większości uczelni akademickich. Proponujemy w przypadku braku kategorii naukowej lub posiadania kategorii C, że ustanowienia wymagania uzyskania pozwolenia na prowadzenie kierunku studiów jest posiadanie wymaganych minimów kadrowych, które określi rozporządzenie o którym mowa w **Art. 81**.

W ust. 4 warunkiem uzyskania pozwolenia na utworzenie kierunku lekarskiego powinno być posiadanie co najmniej kat. B+.

10) Art.80.

3. Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia w ramach rekrutacji, o której mowa w ust. 1, uczelnia nie może zwiększyć dla nich wysokości opłat ani wprowadzić nowych opłat. Nie dotyczy to zwiększenia wysokości opłat za prowadzenie zajęć nieobjętych programem studiów oraz za korzystanie z domów studenckich i stołówek akademickich.

Propozycja zmiany na:

Art.80.

3. Do czasu ukończenia studiów przez osoby przyjęte na studia w ramach rekrutacji, o której mowa w ust. 1, uczelnia nie może zwiększyć dla nich wysokości opłat **ponad średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług ustalony w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy** ani wprowadzić nowych opłat.

Uzasadnienie:

Nie uwzględniono wzrostu kosztów uczelni spowodowanej inflacją. Uczelnia poniesie niezawinione koszty, na powstanie których nie miała wpływu.

Rozdział 3

Prawa i obowiązki studentów

11) Art.85.

Student ma prawo do:

- 1) przenoszenia i uznawania punktów ECTS uzyskanych w tej samej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej,

- 2) odbywania studiów według indywidualnego toku studiów,
- 3) urlopów od zajęć oraz usprawiedliwiania nieobecności na zajęciach,

Propozycja zmiany na: dodanie pkt. 1) i zmiana numeracji pozostałych punktów.

Art.85.

Student ma prawo do:

- 1) ***zajęć prowadzonych w określonej dyscyplinie przez nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny a dla zajęć profilu praktycznym przez osoby, posiadające doświadczenie zawodowe odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.***
- 2) przenoszenia i uznawania punktów ECTS uzyskanych w tej samej lub w innej uczelni, w tym zagranicznej,
- 3) odbywania studiów według indywidualnego toku studiów,

Uzasadnienie:

Brak uprawnienia studenta do uczestniczenia w zajęciach dydaktycznych i praktycznych, w tym o odpowiedniej jakości. Potrzebne jest zabezpieczenie przed zlecaniem zajęć nieuprawnionym jednostkom, np. powodowane trudną sytuacją finansową uczelni.

Dział II
Szkolnictwo wyższe
Rozdział 5
Pracownicy uczelni

12) **Art. 112.** Pracownikami uczelni są nauczyciele akademicy oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi.

Propozycja zmiany na:

Art.112. Pracownikami uczelni są nauczyciele akademicy oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi, **w tym pracownicy biblioteczni oraz dokumentacji i informacji naukowej.**

Uzasadnienie:

Należy podkreślić ważność pracy pracowników bibliotecznych oraz dokumentacji i informacji naukowej, zwłaszcza w czasach gdy dokumentowanie osiągnięć i informacja ma wielkie znaczenie.

13) Art. 116.

2. Na stanowisku:

- 1) profesora – może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł profesora;
- 2) profesora uczelni – może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora oraz znaczące osiągnięcia:
 - a) dydaktyczne lub zawodowe – w przypadku pracowników dydaktycznych,
 - b) naukowe lub artystyczne – w przypadku pracowników badawczych,

- c) naukowe, artystyczne lub dydaktyczne – w przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych;
- 3) adiunkta – może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora;
- 4) asystenta – może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny.

Propozycja zmiany na:

Art. 116

2. Na stanowisku:

- 1) profesora – może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł profesora;
- 2) profesora uczelni – może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora oraz znaczące osiągnięcia:
 - a) dydaktyczne lub zawodowe – w przypadku pracowników dydaktycznych,
 - b) naukowe lub artystyczne – w przypadku pracowników badawczych,
 - c) naukowe, artystyczne **i** dydaktyczne – w przypadku pracowników badawczo-dydaktycznych;
- 3) adiunkta – może być zatrudniona osoba posiadająca co najmniej stopień doktora;
- 4) asystenta – może być zatrudniona osoba posiadająca tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera albo równorzędny.

Uzasadnienie:

W ust. 2 pkt. 2 c należy zamienić „lub” na „i”.

14) Art. 116

4. Szczegółowy zakres obowiązków nauczyciela akademickiego ustala rektor.

Propozycja zmiany na:

4. Szczegółowy zakres obowiązków nauczyciela akademickiego ustala rektor **lub osoba upoważniona przez rektora.**

Uzasadnienie:

W ust. 4 należy dodać „lub osoba upoważniona przez rektora” ponieważ W dużych uczelniach pracuje około 2000 nauczycieli akademickich. Czy wszystkim nauczycielom szczegółowy zakres obowiązków ma ustalić rektor? Zasady wykonywania obowiązków powinien określać regulamin pracy, a nie senat.

15) Art. 117.

2. Pierwsza umowa o pracę z nauczycielem akademickim w danej uczelni jest zawierana na czas:

- 1) nieokreślony albo
- 2) określony na okres do 4 lat.

Propozycja zmiany na:

Art. 117.

2. Pierwsza umowa o pracę z nauczycielem akademickim w danej uczelni jest zawierana na czas:

- 1) nieokreślony albo
- 2) określony, **przy czym łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony nie może przekraczać 4 lat.**

Uzasadnienie:

Najczęściej pierwsze zatrudnienie jest na okres 2 lat, dlatego zatrudnienie na czas określony do 4 lat powinno być łącznym czasem krótszych okresów zatrudnienia.

16) Art. 125.

4. Wykonywanie dodatkowego zajęcia zarobkowego przez rektora uczelni publicznej wymaga uzyskania zgody rady uczelni. Zgoda jest wydawana na okres kadencji.

Propozycja zmiany na:

4. skreślenie

Uzasadnienie:

Rektor nie powinien być zatrudniony w dodatkowym miejscu pracy. KSN jest przeciwna wykonywaniu dodatkowego zatrudnienia przez rektora.

17) Art. 126.

2. Uczelnia publiczna ustala warunki wynagradzania za pracę w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania.

Propozycja zmiany na:

Art.126.

2. Uczelnia publiczna ustala warunki wynagradzania za pracę w zakładowym układzie zbiorowym pracy lub regulaminie wynagradzania **do czasu uregulowania ich w ponadzakładowym układzie zbiorowym pracy.**

Uzasadnienie:

Konieczny jest zapis o możliwości zawierania ponadzakładowych układów zbiorowych pracy (PUZP). Prawo to wynika to z Konstytucji RP oraz podpisanych przez Polskę umów i porozumień międzynarodowych.

18) Art. 127.

7. Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzona prowadzenie zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym dwukrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych.

Propozycja zmiany na:

Art.127.

7. Nauczycielowi akademickiemu, za jego **oddzielną** zgodą, może być powierzona prowadzenie zajęć dydaktycznych w godzinach ponadwymiarowych w wymiarze nieprzekraczającym dwukrotności rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych.

Uzasadnienie:

Pracownik musi mieć prawo do wyrażenia **oddzielnej** zgody na większy wymiar zajęć dydaktycznych niż określony w ust. 5, poza zgodą na przyjęcie danych zajęć dydaktycznych.

19) Art. 127 - brak zapisu

Propozycja zmiany - Dodanie ust 9 i ust 10

9. Obowiązkowy wymiar czasu pracy w uczelni publicznej, dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników bibliotecznych, dokumentacji i informacji naukowej, a także pracowników bibliotecznych oraz pracowników dokumentacji i informacji naukowej, zatrudnionych na stanowiskach kustosza bibliotecznego, starszego bibliotekarza i starszego dokumentalisty, wynosi trzydzieści sześć godzin tygodniowo.

Uzasadnienie:

Dokumentowanie osiągnięć i informacja naukowa ma wielkie znaczenie dla oceny jednostek. Współpraca z naukowcami, odciążenie ich od niektórych zadań, poprawia efektywność pracy naukowej. Kwalifikacje i idące za nimi uprawnienia powinny być jednolite dla tej grupy bibliotekarzy dyplomowanych oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej.

10. Pracownik uczelni ma prawo do odmowy prowadzenia zajęć dydaktycznych w niedziele.

Uzasadnienie:

Nie można wymagać od pracownika uczelni pracy w niedziele. Praktyka spotykana w uczelniach w tym zakresie, wymaga uregulowania ustawowego.

20) Art. 128.

2. Ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rektora. W przypadku nieobecności w pracy wynikającej z przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim, urlopie wychowawczym lub urlopie dla poratowania zdrowia oraz z odbywania służby wojskowej lub służby zastępczej, termin dokonania oceny okresowej ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.

Propozycja zmiany na:

2. Ocena okresowa jest dokonywana nie rzadziej niż raz na 4 lata lub na wniosek rektora. W przypadku nieobecności w pracy wynikającej z przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim, urlopie wychowawczym, **stażu naukowym lub dydaktycznym dłuższym od trzech miesięcy**, urlopie dla poratowania zdrowia, z odbywania służby wojskowej lub służby zastępczej **oraz związanej z pobieraniem zasiłku chorobowego lub**

świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej, termin dokonania oceny okresowej ulega przedłużeniu o czas tej nieobecności.

Uzasadnienie:

Jeśli mamy dwie ścieżki kariery: naukową i dydaktyczną to też należy rozróżnić staż naukowy i dydaktyczny.

Katalog wyjątków jest większy niż wyszczególniony w projekcie ustawy.

21) Art. 128

3. Kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz tryb i podmiot dokonujący oceny okresowej określa rektor po zasięgnięciu opinii związków zawodowych, samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów. Kryteria nie mogą dotyczyć obowiązku uzyskania stopnia lub tytułu. Kryteria przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie.

Propozycja zmiany na:

Art. 128

3. Kryteria oceny okresowej dla poszczególnych grup pracowników i rodzajów stanowisk oraz tryb i podmiot dokonujący oceny okresowej określa rektor **w porozumieniu ze związkami zawodowymi**. Kryteria nie mogą dotyczyć obowiązku uzyskania stopnia lub tytułu. Kryteria przedstawia się nauczycielowi akademickiemu przed rozpoczęciem okresu podlegającego ocenie.

3a. Zasady dokonywania oceny, o której mowa w ust. 4, określa rektor po zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów.

Uzasadnienie:

Ocena okresowa jest elementem podstawowych spraw pracowniczych i dlatego kryteria tej oceny powinny być ustalane w porozumieniu ze związkami zawodowymi. Włączenie samorządu studentów i doktorantów do opiniowania kryteriów oceny, np. dla grupy pracowników badawczych jest bezpodstawne, bo przecież z tymi pracownikami studenci nie mają żadnych zajęć.

22) Art. 136.

2. Pracownik uczelni publicznej może otrzymywać:

- 1) dodatek funkcyjny,
- 2) dodatek zadaniowy,
- 3) wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe albo godziny nadliczbowe,
- 4) dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych,
- 5) inne dodatki, jeżeli zostały określone w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania

– które stanowią zmienne składniki wynagrodzenia.

Propozycja zmiany na:

Art.136.

2. Pracownik uczelni publicznej może otrzymywać:

- 1) dodatek funkcyjny,
- 2) dodatek zadaniowy,
- 3) wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe,
- 4) dodatek za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub uciążliwych,
- 5) premię, w przypadku pracowników niebędących nauczycielami akademickimi**
- 6) inne dodatki, jeżeli zostały określone w zakładowym układzie zbiorowym pracy albo regulaminie wynagradzania
- które stanowią zmienne składniki wynagrodzenia.

Uzasadnienie:

Wyszczególnienie premii jako istniejącego zmiennego składnika wynagrodzenia jest konieczne, aby zagwarantować pracownikom niebędącym nauczycielami akademickimi otrzymywanie premii.

23) Art. 137.

Brak zapisu ust. 3

Propozycja zmiany na: *dodanie ust. 3*

Art. 137

3. Wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w uczelni publicznej, w poszczególnych grupach stanowisk pracowników nie powinna być niższa:

- a) w grupie stanowisk profesorów - od 300%,**
- b) w grupie stanowisk docentów, adiunktów i starszych wykładowców, starszych kustoszy dyplomowanych, starszych dokumentalistów dyplomowanych, kustoszy dyplomowanych i dokumentalistów dyplomowanych, a także adiunktów bibliotecznych i adiunktów dokumentacji i informacji naukowej - od 200 %,**
- c) w grupie stanowisk asystentów, wykładowców, lektorów, instruktorów, asystentów bibliotecznych, asystentów dokumentacji i informacji naukowej - od 125%,**
- d) w grupie pracowników niebędących nauczycielami akademickimi - od 125% - prognozowanej miesięcznej kwoty wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej określonej corocznie w ustawie budżetowej.**

Uzasadnienie:

Należy dążyć do docenienia pracy pracowników uczelni poprzez odniesienie ich przeciętnych wynagrodzeń do średniej płacy w gospodarce narodowej, a nie tylko zapewnienie minimalnego wynagrodzenia na tym stanowisku, co też jest ważne.

Należy wprowadzić ład płacowy przez odniesienie przeciętnych wynagrodzeń w grupach pracowniczych.

24) Art. 145.

1. Nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi mogą otrzymać za osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody rektora.
2. Uczelnia publiczna nalicza środki na nagrody rektora w wysokości:
 - 1) 2% planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla nauczycieli akademickich;
 - 2) 1% planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

Propozycja zmiany na:

Art.145.

1. Nauczyciele akademicki oraz pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi mogą otrzymać za osiągnięcia w pracy zawodowej nagrody rektora. **Rektor podaje listę nagród do publicznej wiadomości.**
2. Uczelnia publiczna nalicza środki na nagrody rektora w wysokości:
 - 1) 2% planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla nauczycieli akademickich;
 - 2) 1% planowanych przez uczelnię rocznych środków na wynagrodzenia osobowe dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.
 - 3) **Nagrody Rektora, o których mowa w ust.2 pkt 1) i 2) przyznaje się na podstawie regulaminów uzgodnionych z reprezentatywnymi związkami zawodowymi.**

Uzasadnienie:

Należy wprowadzić jednoznaczność prawa przez dodanie w zmiany w ust. 1 oraz w ust.2 pkt 3).

Rozdział 6

Komercjalizacja wyników działalności naukowej oraz know-how

25) Art.159.

Brak zapisu

Propozycja zmiany na: Dodanie ust. 3a

Art.159.

3a. Uczelnia która tworzy spółkę, o których mowa w ust. 1 z podmiotem zagranicznym, zagwarantuje w umowie spółki podleganie spółki pod jurysdykcję polskiego sądu arbitrażowego.

Uzasadnienie:

Uczelnia publiczna tworząc spółkę kapitałową z podmiotem prywatnym zagranicznym zostaje objęta prawem wynikającym z porozumień międzynarodowych jak: CETA, polsko-kanadyjska umowa inwestycyjna z 1990 roku a w przyszłości TTIP. W razie konfliktu uczelnia podlega pod jurysdykcję sądów arbitrażowych kraju inwestora. Poza uciążliwością i wysokimi kosztami takiego postępowania, można przyjąć, że przy

rozstrzygnięciu sąd będzie kierował się innymi zasadami niż nasz porządek prawny, w tym konstytucja. Nie będzie uwzględniana polityka naukowa państwa.

Nie jest ograniczeniem dla obowiązywania przedstawionej regulacji, udział w spółce nie więcej niż 25% ogólnej liczby głosów lub kapitału zakładowego przez podmiot zagraniczny.

Łączenie szkół publicznych z niepublicznymi lub wchodzenie kapitału prywatnego do szkół publicznych, zmienia status prawny uczelni publicznej, zgodnie z Dyrektywą 2006/123/WE, dotyczącą usług na rynku wewnętrznym. Stają się one uczelniami niepublicznymi. Powoduje to podleganie pod prawo międzynarodowe i utratę przez państwo decydowania o programach nauczania.

DZIAŁ V
Rozdział 2
Stopień doktora
Oddział 1
Nadawanie stopnia doktora

26) Art.186

1. Stopień doktora nadaje się osobie, która:

.....

2) uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem poświadczającym znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej C1;

Propozycja zmiany na:

Art.186

1. Stopień doktora nadaje się osobie, która:

....

2) uzyskała efekty uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 8 PRK, przy czym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem poświadczającym znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej **B2, a w przypadku braku certyfikatu dopuszcza się możliwość potwierdzenia przez doktoranta znajomości języka obcego podczas egzaminu przed komisją egzaminacyjną w uczelni;**

Uzasadnienie:

Powinno być sprecyzowane o jaki certyfikat chodzi. Ponadto poziom C1 jest, zdaniem KSN, zbyt wysoki, tym bardziej że w odniesieniu do prowadzących zajęcia w języku obcym wymagany jest poziom B2 - jest to poziom swobodnej komunikacji w obcym języku.

Ponadto powinno dopuścić się możliwość zdawania egzaminu z języka przed komisją egzaminacyjną jednostki, w której będzie nadawany stopień.

Oddział 2
Kształcenie doktorantów

27) Art.209.

Brak zapisu

Propozycja zmiany na: Dodanie ustępu 9.

Art. 209

9. Doktorant, korzystający ze stypendium doktoranckiego, po uzyskaniu stopnia doktora, zobowiązany jest do pracy w Polsce przez okres pobierania stypendium.

Uzasadnienie:

Powinien nastąpić zwrot części stypendium doktorskiego w przypadku nie obronienia pracy doktorskiej w terminie późniejszym niż 12 miesięcy po zakończeniu nauki w szkole doktorskiej. Należy zwiększyć odpowiedzialność pozytywną oceny śródkresowej. Duża część doktorantów obecnie nie kończy studiów doktoranckich.

W przypadku obronienia pracy doktorskiej, zwrot stypendium następowałby w razie wyjazdu z Polski przed okresem czasu jego pobierania. Narybek naukowy należy w pierwszej kolejności wykorzystać w kraju

Rozdział 3
Stopień doktora habilitowanego

28) Art.219

1.Stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, ...

....

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej, w szczególności zagranicznej.

5. Wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie stosuje się do osoby, która spełniła przynajmniej jeden z poniższych warunków:

- 1) jako kierownik projektu otrzymała grant przyznany przez Europejską Radę do spraw Badań Naukowych;
- 2) jako kierownik projektu i zespołu badawczego zrealizowała projekt finansowany w ramach konkursu grantowego o uznanej renomie międzynarodowej określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6 i uzyskała rozliczenie tego projektu.

Propozycja zmiany na:

Art.219

Skreślenie w ust. 1 pkt 3) oraz skreślenie ust. 5.

Uzasadnienie:

Proponowany pierwotnie zapis **Art.214** ust.1 pkt 3) eksponuje aktywność na rzecz krajowej i międzynarodowej społeczności naukowej, ograniczając się jednak do konieczności fizycznej obecności w danej uczelni lub instytucji naukowych. Wprowadza się zatem wymaganie mobilności – jest to wykluczenie, w którym zupełnie pomija się inne formy współpracy. Nie można zgodzić się z automatycznym wykluczeniem z postępowania habilitacyjnego osób, które mogą wykazać się wieloletnią i systematyczną aktywnością międzynarodową, tylko dlatego że nie pracowały w dwóch różnych uczelniach lub instytucjach naukowych.

Uzyskanie stopnia dr habilitowanego tylko za kierowanie grantem wydaje się być niewystarczające.

DZIAŁ IX

Instytucje przedstawicielskie środowiska szkolnictwa wyższego i nauki oraz organy pomocnicze ministra

29) Art.330.

Instytucjami przedstawicielskimi środowiska szkolnictwa wyższego i nauki są:

- 1) RGNiSW;
- 2) Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich;
- 3) Konferencja Rektorów Publicznych Uczelni Zawodowych;
- 4) Konferencja Rektorów Zawodowych Szkół Polskich;
- 5) PSRP;
- 6) Krajowa Reprezentacja Doktorantów, zwana dalej KR D.

Propozycja zmiany na:

Art.330.

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, zwana dalej „Radą Główną”, jest wybieralnym organem przedstawicielskim szkolnictwa wyższego.

Uzasadnienie:

Należy za ciała przedstawicielskie uznać te organizacje, które składają się wyłącznie z przedstawicieli będących aktualnie pracownikami wybranymi przez środowisko i nie są finansowane przez MNiSZW, **czyli tylko RGNiSW.**

30) Art.331.

1. RGNiSW współdziała z organami władzy publicznej w zakresie polityki naukowej państwa.
2. RGNiSW może współpracować z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami działającymi w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki.

Propozycja zmiany na:

Art.331

1. Rada Główna współdziała z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego, Państwową Komisją Akredytacyjną i innymi organami administracji rządowej oraz organami samorządu terytorialnego w zakresie zadań dotyczących szkolnictwa wyższego i nauki, a w szczególności:

- 1) określa główne zadania, kierunki rozwoju i zasady organizacji szkolnictwa wyższego,**
- 2) ocenia ogólne potrzeby finansowe szkół wyższych i opiniuje budżet państwa w zakresie szkolnictwa wyższego i nauki,**
- 3) opiniuje projekty aktów prawnych i umów międzynarodowych dotyczących szkolnictwa wyższego i badań naukowych,**
- 4) wyraża z własnej inicjatywy opinie w innych sprawach dotyczących szkolnictwa wyższego, nauki i młodzieży, oraz wyraża opinie w sprawach przedstawionych jej przez organy państwowe, rektorów i senaty uczelni oraz Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej.**

Uzasadnienie:

RGNiSW należy przywrócić funkcje sprzed roku 2012 tzn. pełnej wybieralności przez całe środowisko oraz realizacji zadań jak w propozycji zmiany.

31) Art.332.

1. W skład RGNiSW wchodzi:

- 1) 14 nauczycieli akademickich wybranych przez konferencje, o których mowa w **art. 330** pkt 2–4, spośród kandydatów wybranych przez uczelnie, z podziałem tej liczby pomiędzy konferencje proporcjonalnie do łącznej liczby studentów studiujących w uczelniach członkowskich każdej z tych konferencji;
- 2) 3 przedstawicieli PAN wybranych przez Prezydium PAN;
- 3) 1 przedstawiciel instytutów badawczych i 1 przedstawiciel państwowych instytutów badawczych wybrani przez Radę Główną Instytutów Badawczych;
- 4) 4 studentów wybranych przez PSRP;
- 5) 2 doktorantów wybrani przez KRK;
- 6) 2 przedstawicieli pracowników wybranych przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych;
- 7) 2 przedstawicieli pracodawców wybranych przez reprezentatywne organizacje pracodawców.

2. Nauczyciele akademicy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, reprezentują wszystkie dziedziny.

Propozycja zmiany na:

Art.332.

1. W skład RGNiSW wchodzi:

- 1) **15** nauczycieli akademickich wybranych przez konferencje, o których mowa w **art. 330** pkt 2–4, spośród kandydatów wybranych przez uczelnie, z podziałem tej liczby pomiędzy konferencje proporcjonalnie do łącznej liczby studentów studiujących w uczelniach członkowskich każdej z tych konferencji;

- 2) 3 przedstawicieli PAN wybranych przez Prezydium PAN;
 - 3) 1 przedstawiciel instytutów badawczych i 1 przedstawiciel państwowych instytutów badawczych wybrany przez Radę Główną Instytutów Badawczych;
 - 4) **2** studenci wybrani przez PSRP;
 - 5) **1** doktorant wybrany przez KRd;
 - 6) 2 przedstawicieli pracowników wybranych przez reprezentatywne organizacje związków zawodowych;
 - 7) 2 przedstawicieli pracodawców wybranych przez reprezentatywne organizacje pracodawców.
2. Nauczyciele akademicki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, reprezentują wszystkie dziedziny.

Uzasadnienie:

Zadania RGNiSW wskazują na konieczność zwiększenia liczby osób z uczelni w składzie rady. Liczba studentów i doktorantów jest za duża w stosunku do merytorycznych zadań rady

DZIAŁ XI

Stypendia i nagrody ministra, nagrody Prezesa Rady Ministrów

32) Art.361

2. Młodym naukowcem jest osoba prowadząca działalność naukową, która:

- 1) jest doktorantem lub nauczycielem akademickim – i nie posiada stopnia doktora albo
- 2) posiada stopień doktora, od uzyskania którego nie upłynęło 7 lat, i jest zatrudniona w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1.

3. Do okresu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, nie wlicza się okresów przebywania na urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim lub urlopie wychowawczym, udzielonych na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, lub okresów pobierania zasiłku macierzyńskiego lub świadczenia rodzicielskiego, albo okresów pobierania zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej.

Propozycja zmiany na:

Art.361

2. Młodym naukowcem jest osoba prowadząca działalność naukową, która:

- 1) jest doktorantem **lub asystentem i nie** posiada stopnia doktora albo
- 2) posiada stopień doktora i od jego uzyskania nie upłynęło 7 lat, i jest zatrudniona w podmiocie, o którym mowa w art. 7 ust. 1.
- 3) **doświadczonym naukowcem jest naukowiec, o co najmniej czteroletnim doświadczeniu w pracy badawczej (w pełnym wymiarze czasowym), licząc od dnia uzyskania dyplomu uczelni dającego mu możliwość podjęcia studiów doktoranckich, w kraju, w którym uzyskano ów tytuł/dyplom, lub też naukowiec,**

którzy posiada już stopień naukowy doktora, niezależnie od okresu, który poświęcił na zdobycie tego stopnia.

3. Do okresu, o którym mowa w ust. 2 pkt. 2, nie wlicza się okresów przebywania na **stażu naukowym lub dydaktycznym dłuższym od trzech miesięcy**, urlopie macierzyńskim, urlopie na warunkach urlopu macierzyńskiego, urlopie ojcowskim, urlopie rodzicielskim lub urlopie wychowawczym, udzielonych na zasadach określonych w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy albo okresów pobierania zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego w związku z niezdolnością do pracy, w tym spowodowaną chorobą wymagającą rehabilitacji leczniczej.

Uzasadnienie:

Asystent nie będący doktorantem także powinien być nazwany młodym naukowcem.

Terminologię należy dostosować do Europejskiej Karty Naukowca i Kodeksu postępowania przy rekrutacji pracowników naukowych.

Ponieważ mamy dwie ścieżki kariery: naukową i dydaktyczną to też należy rozróżnić staż naukowy i dydaktyczny.

DZIAŁ XII

Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni

33) Art.384.

1. Środki finansowe planowane w budżecie państwa na finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki są waloryzowane corocznie co najmniej o sumę:

1) iloczynu prognozowanego realnego przyrostu produktu krajowego brutto, o którym mowa w art. 2 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847) i wskaźnika waloryzacji w części wydatków w zakresie finansowania nauki oraz

2) wskaźnika planowanego w budżecie państwa wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych w części wydatków w zakresie finansowania szkolnictwa wyższego.

2. Wskaźnik waloryzacji o którym mowa w ust. 1 pkt 1, w roku 2019 wynosi 1,25. Od roku 2020 do roku 2028 wskaźnik waloryzacji ulega zwiększeniu corocznie o 0,1.

Propozycja zmiany na: w ust. 1 i 2

Art.384.

1. Środki finansowe, o których mowa w **Art. 360** pkt 1, 2, 4 i 7, **są corocznie zwiększane o 0,1 % PKB, aż do uzyskania łącznych nakładów 2% PKB oraz są corocznie waloryzowane co najmniej o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług ustalony w ustawie budżetowej na dany rok budżetowy .**

2. skreślenie

Uzasadnienie:

Należy zagwarantować ustawowo wzrost nakładów na kształcenie i naukę. Pismo do Pana Premiera M. Morawieckiego z 24.02.2018 r.

Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ Solidarność
w sprawie zapisów projektu ustawy *Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z dnia 26.03.2018 r.

Druk nr 2447

Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” wnosi o usunięcie z art. 244 ust. 1 pkt 2) zakończenia zdania w brzmieniu: „jednak nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 r”.

Uzasadnienie:

Bibliotekarze dyplomowani, których w całej Polsce jest nie więcej niż kilkaset osób, byli i są nauczycielami akademickimi. Na mocy przytaczanych zapisów od 1 X 2020 r. grupa ta przestanie nimi być niezależnie do proponowanych w projekcie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce możliwości tworzenia w danej uczelni innych, niezdefiniowanych w projekcie ustawy, podgrup nauczycieli akademickich. Osoby z grupy bibliotekarzy dyplomowanych posiadają specjalne, udokumentowane kwalifikacje naukowe/zawodowe wyróżniające ich w stosunku do pozostałych pracowników bibliotek. Przytoczonymi zapisami ustawa pozbawi dyplomowanych bibliotekarzy oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji ich praw nabytych, co może zmienić proponowane usunięcie przytaczanego zapisu.